

Tuusulan kunnan turvallisuussuunnitelma

Vuosille 2025-2029

30.7.2025

Sisällysluettelo

Esipuhe	3
Johdanto	4
Miksi turvallisuussuunnitelma laaditaan?.....	4
Turvallisuussuunnittelu kytkeytyy vahvasti hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseen	5
Turvallisuussuunnitteluprosessi	5
Nykytila-analyysi	6
Turvallisuuskysely	6
Asukastutkimus vuonna 2024	7
Tuusula rikostilastojen perusteella	8
Rikosmäärien kehitys	9
Tuusulan erityispiirteet verrattuna naapurikuntiin	10
Poliisin toiminta Tuusulassa numeroina.....	10
Pelastuslaitoksen näkökulma.....	12
Turvallisuus- ja tilastot pelastuslaitoksen näkökulmasta vuonna 2025 (16.7.2025).....	12
Alueellisesta valmius- ja väestönsuojeluyhteistyöstä	13
Pelastuslaitosten valmiustyöryhmät.....	13
Väestönsuojelun yhteistyöryhmät	13
VPK	14
Tuusulan VPK	15
Jokelan VPK.....	15
Kellokosken VPK	15
Seurakunta mukana turvallisuustyössä	16
Yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen	16
Kriisitilanteisiin varautuminen ja reagointi	17
Turvallisuussuunnitelman teemat ja toimenpiteet	18
Lapset ja nuoret	18
Lapsiystävällinen kunta -työ Tuusulassa.....	18
Turvallisuutta yhteisistä säännöistä ja toimintamalleista.....	18
Nuorisorikollisuus	18

30.7.2025

Tuusulan tilastoja	19
Lasten ja nuorten turvallisuuteen ja hyvinvointiin tähtäävät toimenpiteet	20
Asuin- ja elinympäristön turvallisuuden parantaminen.....	21
Toimenpiteet asuin- ja elinympäristön turvallisuuden parantamiseksi	22
Turvallisuudentunteen ylläpitäminen ja vahvistaminen.....	23
Toimenpiteet turvallisuudentunteen ylläpitämiseen ja vahvistamiseen	24

30.7.2025

Tuusulan kunnan turvallisuussuunnitelma

Esipuhe

Turvallisuus on perusta hyvinvoinnille ja yhteiskunnan peruspilari. Tavoitteena on luoda turvallinen ympäristö, jossa asukkaat ja vierailijat voivat tuntea olonsa turvatuksi ja hyvinvoivaksi.

Turvallisuussuunnitelman laadinnassa on otettu huomioon kansallinen Yhteiskunnan turvallisuusstrategia 2025, joka ohjaa ja tukee paikallisia toimia turvallisuuden ylläpitämiseksi ja parantamiseksi. Yhteiskunnan turvallisuusstrategia korostaa yhteistyön merkitystä eri toimijoiden välillä sekä ennaltaehkäisevien toimenpiteiden tärkeyttä onnettomuuksien, rikosten ja häiriöiden vähentämisessä.

Tuusulan kunnan turvallisuussuunnitelma kattaa laajasti eri turvallisuuden osa-alueet ja sen laadintaan ovat osallistuneet erikseen perustetut teemakohtaiset työryhmät. Suunnitelma pyrkii huomioimaan kaikki kunnan turvallisuuteen liittyvät suunnitelmat ja tehtävä työ, välttämällä päällekkäisyyksiä ja edistämällä yhteistyötä eri vastuutahojen välillä. Kunnan liikenneturvallisuussuunnitelma valmistuu vuonna 2025, ja se määrittelee toimenpiteitä liikenneturvallisuuden parantamiseksi.

Turvallisuuden ja turvallisuuden tunteen ylläpitäminen ja parantaminen on kaikkien yhteinen vastuu. Tuusulan kunnan turvallisuussuunnitelman tavoitteena on vähentää onnettomuuksia, rikoksia, häiriöitä ja tapaturmia sekä edistää kuntalaisten hyvinvointia. Lähiympäristön siisteys ja viihtyisyys vaikuttavat merkittävästi ihmisten turvallisuuteen ja heidän kokemukseensa turvallisuudesta. Piha-alueiden ja kulkureittien hyvä kunnossapito ja puhtaus vähentävät tapaturmien riskiä.

Kunnassa varautumista ohjaa Valmiussuunnitelman yleinen osa. Toimialueet laativat omat varautumis- ja valmiussuunnitelmat, ne keskittyvät kunnan valmiuteen ja toimintoihin erilaisissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Valmiussuunnitelman tarkoituksena on varmistaa, että kunnalla on valmiudet toimia tehokkaasti ja turvata asukkaidensa turvallisuus kaikissa olosuhteissa. Suunnitelmassa määritellään toimenpiteet ja vastuut eri tilanteisiin varautumiseksi sekä resurssien ja yhteistyön järjestelyt.

Vaikka varautumissuunnitelma on laadittu turvallisuussuunnitelmasta erillään, sillä on selvä yhteys kuntalaisten turvallisuuden ylläpitämiseen ja edistämiseen. Molemmat suunnitelmat täydentävät toisiaan ja pyrkivät kokonaisvaltaisesti parantamaan Tuusulan kunnan asukkaiden hyvinvointia ja turvallisuutta. Varautumissuunnitelma tukee erityisesti häiriötilanteiden hallintaa ja kriisien ennaltaehkäisyä, mikä osaltaan vahvistaa kuntalaisten turvallisuudentunnetta ja resilienssiä.

Seuraavassa osiossa kerrotaan tarkemmin, miten turvallisuussuunnitelma on laadittu, sen teemoista ja toimenpiteistä sekä yhteistyöryhmistä, jotka ovat osallistuneet suunnitelman toteuttamiseen.

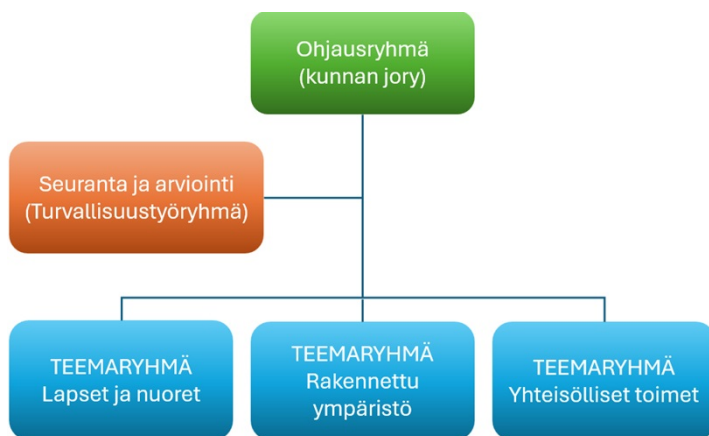
30.7.2025

Johdanto

Tuusulan kunnan turvallisuussuunnitelma on laadittu monialaisessa yhteistyössä paikallisten viranomaisten, järjestöjen ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa. Turvallisuuden ja turvallisuuden tunteen ylläpitäminen ja parantaminen on kaikkien yhteinen vastuu, ja sen tavoitteena on vähentää onnettomuuksia, rikoksia, häiriöitä ja tapaturmia sekä edistää kuntalaisten hyvinvointia.

Turvallisuussuunnitelmassa pyritään ottamaan huomioon kaikki kunnan turvallisuuteen liittyvät suunnitelmat ja tehtävä työ. Näin vältetään eri suunnitelmien päällekkäisyyksiä ja eri suunnitelmien vastuutahot saavat tietoa toistensa työstä.

Turvallisuussuunnitelma kattaa monipuolisesti turvallisuuden eri osa-alueita, ja sen laadintaan osallistuvat erikseen perustetut teemakohtaiset työryhmät.

Kuva 1: Turvallisuussuunnitelman yhteistyöryhmät

Turvallisuus on monimuotoinen käsite, joka kattaa lähes kaikki elämän osa-alueet. Lähiympäristön siisteys ja viihtyisyys vaikuttavat merkittävästi ihmisten turvallisuuteen sekä heidän kokemuksensa turvallisuudesta. Piha-alueiden ja kulkureittien hyvä kunnossapito ja puhtaus vähentävät tapaturmien riskiä.

Miksi turvallisuussuunnitelma laaditaan?

Turvallisuussuunnitelman tavoitteena on lisätä turvallisuuden tunnetta ja parantaa asukkaiden turvallisuutta vähentämällä onnettomuuksien, tapaturmien, rikosten ja häiriöiden määrää.

Turvallisuussuunnitelma tukee kunnan strategiaa ja tavoitteita.

30.7.2025

Turvallisuussuunnittelun tulisi:

- Heijastaa paikallisia prioriteetteja – sitä mikä kunnassa koetaan tärkeäksi
- Perustua tarkkaan ja ajankohtaiseen tietoon
- Tavoittaa laaja tuki kattavan organisaatioiden ja asukkaiden osallistamisen kautta
- Ottaa huomioon erityisen haavoittuvassa asemassa olevat vähemmistö- ja erityisryhmät
- Pyrkii lisäämään turvallisuuden tunnetta
- Muodostaa oleellinen osa päätöksentekoa ja toiminnan arviointia

Kuva 2: Turvallisuussuunnitelman tavoitteet pähkinänkuoressa (Rikksentorjuntaneuvosto)

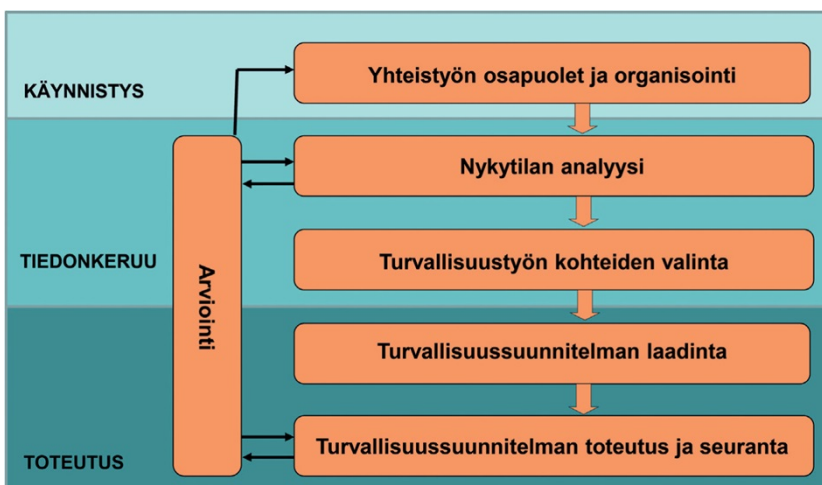
Turvallisuussuunnittelu kytkeytyy vahvasti hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseen

Hyvinvointikertomuksessa seurataan turvallisuustilanteen kehittymistä alueella erilaisilla indikaattoreilla. Siinä missä turvallisuussuunnitelmassa keskitytään toimenpiteisiin, hyvinvointikertomuksessa keskitytään väestön hyvinvoinnin ja turvallisuuden tilanteen seurantaan. Valtakunnallisten indikaattorien lisäksi kunta- ja maakuntakohtaiseen hyvinvointikertomukseen lisätään oman alueen turvallisuussuunnitelman toimenpiteiden mukaiset indikaattorit.

Turvallisuussuunnitteluprosessi

Turvallisuussuunnitteluprosessi varmistaa suunnittelun eri osa-alueiden ja vaiheiden linkittymisen toisiinsa. Prosessimainen tarkastelutapa on tärkeää yhteistyön toimivuuden kannalta, mutta myös turvallisuussuunnittelun avoimuuden lisäämiseksi.

Nykytilaa on analysoitu laajasti eri mittareilla ja kyselyillä, jotta voidaan tunnistaa parannuskohteet ja kehittää entistä turvallisempaa ympäristöä

Kuva 3: Turvallisuussuunnitteluprosessi (Paikallinen turvallisuussuunnittelu, Rikksentorjuntaneuvosto)

30.7.2025

Nykytila-analyysi

Turvallisuuskysely

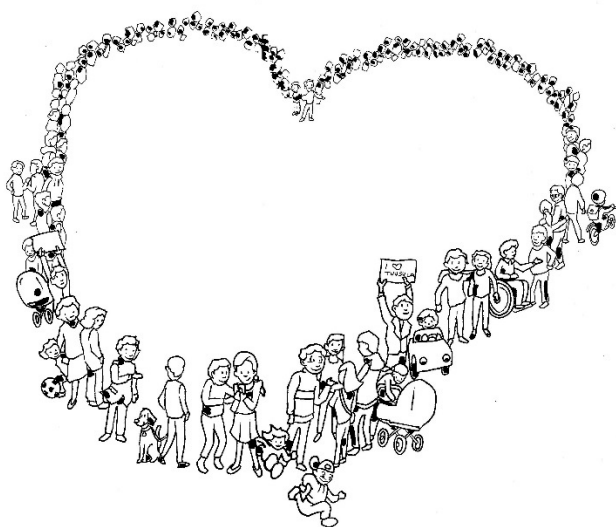
Kunta järjesti kuntalaisille turvallisuuskyselyn vuonna 2023. Tuusulan turvallisuuskyselyyn osallistui 273 vastaajaa, joista 85,7 % koki asuinalueensa turvalliseksi. Järjestyshäiriöt ja rikokset koettiin pieniksi ongelmiksi, ja väkivallan pelko ei ole laajasti levinnyt. Suurin osa vastaajista ei koe turvattomuutta tiettyjen paikkojen suhteen eikä ole harkinnut muuttoa rikollisuuden vuoksi. Vastaajat olivat hieman huolestuneita omaisuuden varastamisesta ja vahingoittamisesta, mutta väkivallan, seksuaalirikosten ja häirinnän suhteen huolenaiheet ovat vähäisiä.

Kyselyn vastaajat esittivät useita ratkaisuja rikollisuuden ja häiriökäyttäytymisen vähentämiseksi, kuten valaistuksen lisäämistä, poliisin valvonnan tehostamista ja yhteisöllisyyden lisäämistä. Alaikäisten alkoholinkäytön valvonta ja ennaltaehkäisevien palvelujen lisääminen nousivat myös esiin.

Viimeisten 12 kuukauden aikana 33,7 % vastaajista on liukastunut ja 7,6 % kaatunut, mikä korostaa kunnossapidon tärkeyttä jäisillä kaduilla.

Tuusulan asuinalueet koostuvat pääasiassa omakotitaloalueista ja taajama-alueista, ja suurin osa vastaajista asuu omistusasunnossa. Vastaajat ovat pääasiassa naisia, 30–69-vuotiaita, avioliitossa tai rekisteröidyssä parisuhteessa ja työelämässä. He omistavat usein auton ja polkupyörän, mikä antaa viitteitä omaisuuden kohdistuvien rikosten todennäköisyydestä.

Yhteenvedona voidaan todeta, että suurella osalla Tuusulan asukkaista on myönteinen kokemus turvallisuudesta, vaikka parannettavaa on erityisesti liikenneturvallisuuden ja tapaturmien ehkäisyssä.

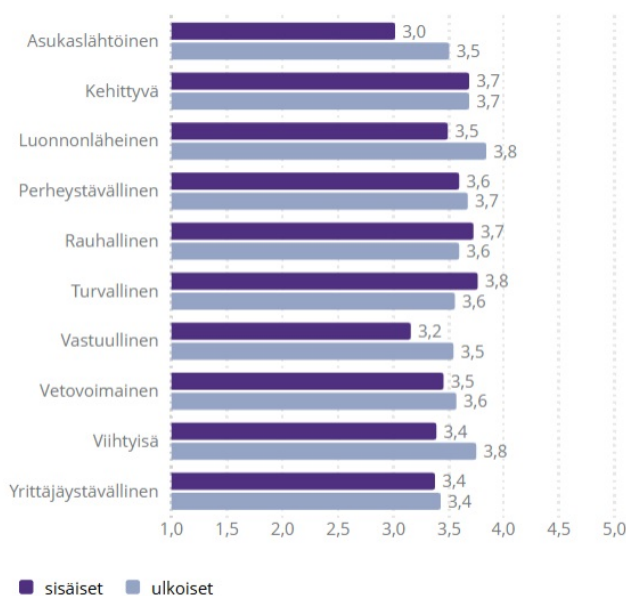
30.7.2025

Asukastutkimus vuonna 2024

Tutkimuksen keskeiset tulokset osoittavat, että Tuusula koetaan turvalliseksi ja rauhalliseksi asuinalueeksi. Tuusula sai keskiarvoksi 3,8/5,0 turvallisuuden osalta ja 3,7 rauhallisuuden sekä kehittyvyyden osalta. Lisäksi 70 % asukkaista aikoo asua Tuusulan alueella melko tai erittäin todennäköisesti seuraavan kolmen vuoden ajan, ja 67 % asukkaista viihtyy hyvin tai erittäin hyvin Tuusulassa.

Potentiaaliset asukkaat arvostavat eniten turvallisuutta, rauhallisuutta, viihtyisyyttä sekä luonnonläheisyyttä. Nämä tekijät ovat myös niitä, joissa Tuusula on asukkaiden mukaan onnistunut parhaiten.

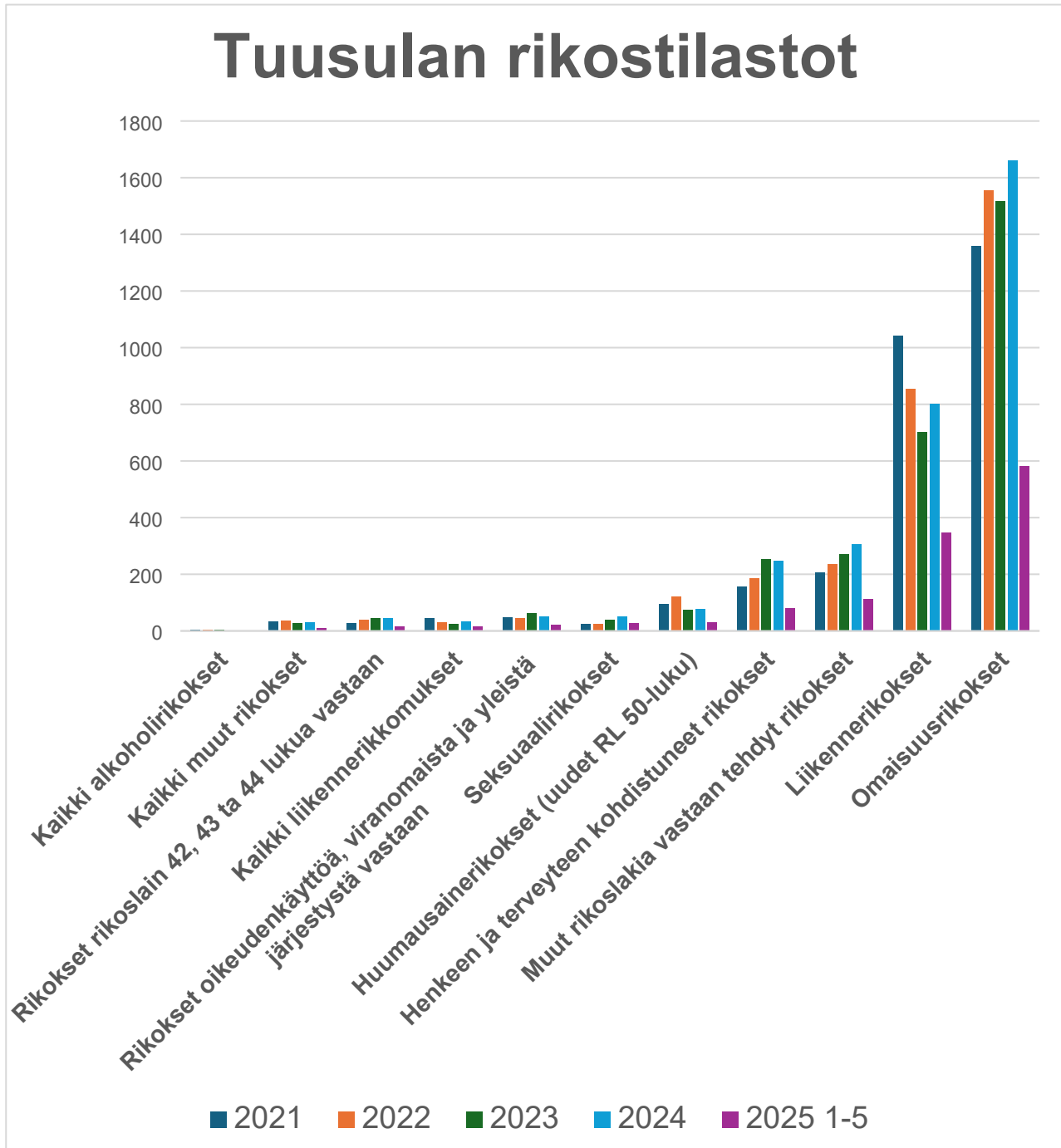
Taulukko 1, Otos asukastutkimuksesta 2024

30.7.2025

Tuusula rikostilastojen perusteella

Taulukko 2, poliisin tilastot

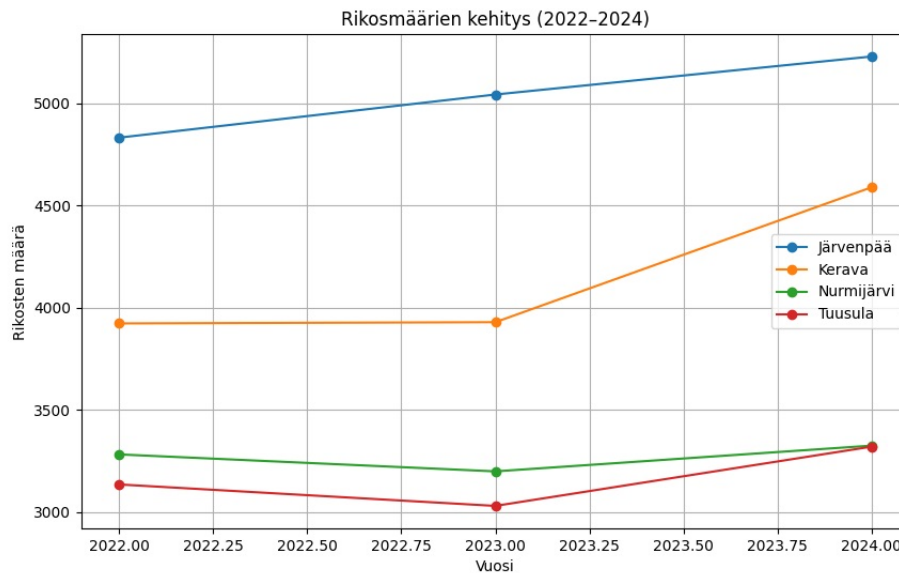

Näiden rikostilastojen perusteella Tuusulassa rikosten määrä on vaihdellut hieman vuosien 2021 ja 2024 välillä, mutta kokonaismäärä näyttää pysyneen melko tasaisena. Vuonna 2024 rikosten määrä nousi 3 306:een, kun se edellisenä vuonna oli 3 028. Vuonna 2025 alkupuoliskolla rikoksia on kirjattu 1 250, joten jos trendi jatkuu samankaltaisena, rikosten kokonaismäärä pysynee vuoden lopussa samalla tasolla kuin aiempina vuosina.

30.7.2025

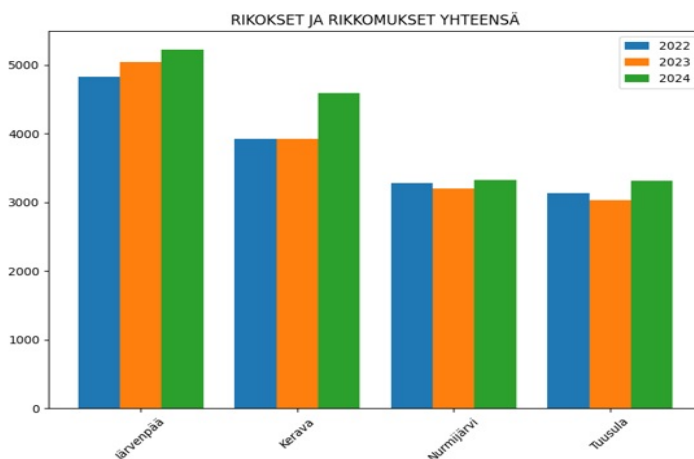
Rikosmäärien kehitys

Taulukko 3, Rikosmäärien kehitys (Tilastokeskus)

Tuusulan rikostrendi osoittaa lievää kasvua vuonna 2022, jota seurasi lasku vuonna 2023 ja sitten merkittävä nousu vuonna 2024. Vuonna 2021 rikoksia ilmoitettiin 3 045. Määrä nousi 3 137:ään vuonna 2022 (noin 2,9 %:n kasvu), laski sitten 3 028:een vuonna 2023 (noin -3,3 %:n lasku), ja koki lopulta jyrkemmän nousun 3 306:een vuonna 2024 (noin 9,6 %:n kasvu). Tämä kehitys vastaa läheisesti Keravalla havaittua äkillistä nousua, mikä viittaa samankaltaiseen dynamiikkaan tarkastelujakson loppupuolella. Tämä samansuuntainen kehitys viittaa siihen, että näihin kahteen kuntaan saattavat vaikuttaa samankaltaiset alueelliset tekijät, niillä voi olla yhteisiä sosioekonomisia piirteitä (esim. samankaltaiset väestönkasvunopeudet, työmatkaliikennekuviot tai kaupallisen toiminnan tyypit) tai ne kokevat samankaltaisten poliittisten muutosten vaikutuksia, jotka ohjaavat niiden rikostrendejä samanaikaisesti.

Taulukko 4, Rikokset ja rikkomukset (tilastokeskus)

30.7.2025

Tuusulan erityispiirteet verrattuna naapurikuntiin

Tuusulassa kirjataan johdonmukaisesti vähemmän rikoksia kuin Järvenpäässä ja Keravalla, ja määrä on suunnilleen sama kuin Nurmijärvellä.

Rikostyyppien jakauma: Vuonna 2024 Tuusulassa oli 1 662 omaisuusrikosta, mikä tekee siitä yleisimmän rikostyyppin. Liikenne rikkomukset ja -rikokset ovat merkittävä osuus kokonaismäärästä. Verrattain vähän pahoinpitelyjä ja väkivaltaisia rikoksia verrattuna Keravaan ja Järvenpäähän. Tuusulassa on ollut tarkastelluista kunnista vähiten henkeen ja terveyteen kohdistuneita rikoksia vuosina 2021 ja 2022, mutta sen luvut ovat nousseet Nurmijärven tasolle vuosina 2023 ja 2024.

Poliisin toiminta Tuusulassa numeroina

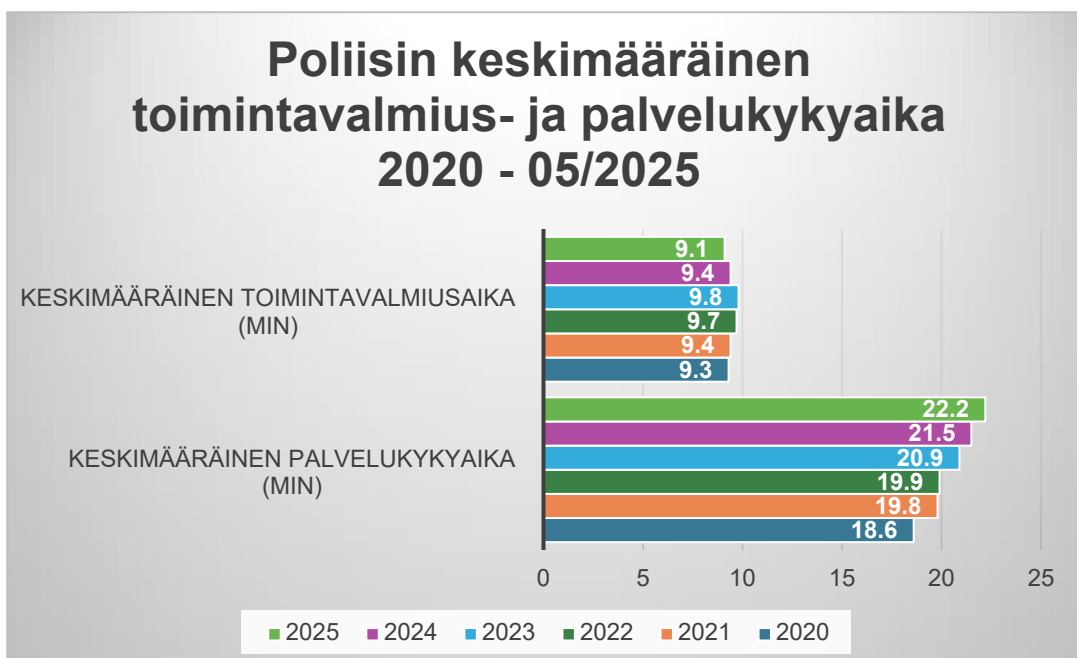
Toimintavalmiusaika

- Aika, joka kuluu siitä hetkestä, kun poliisi vastaanottaa hälytyksen, siihen hetkeen, kun poliisipartio on perillä kohteessa valmiina toimimaan (**A-kiireellisyysluokka**).

Palvelukykyaika

- Aika, joka kuluu poliisin saapumiseen **B-kiireellisyysluokan** tehtäviin, jotka eivät vaadi välitöntä toimintaa mutta ovat silti tärkeitä (esim. omaisuusrikokset, liikenteen häiriöt).

Taulukko 5, Toimintavalmius- ja palvelukykyaika (Poliisin tilastot)

Häiriöindeksi

Häiriöindeksillä voidaan seurata alueen rikosten ja häiriöiden kehitystä, indeksi muodostuu painotetuista rikos- ja tehtävämääristä suhteutettuna asukaslukuun.

30.7.2025

Mitä korkeampi on indeksin arvo, sitä enemmän on häiriöitä (negatiivinen ilmiö). Rikoksissa otetaan huomioon yleisellä paikalla, yleisessä tilaisuudessa ja muulla yleisellä paikalla tapahtuneet rikokset. Vakavimmat rikokset vaikuttavat indeksiin eniten. Valitettavasti häiriöindeksien kasvu näkyy myös Keski-Uudellamaalla ja Tuusulassa, 2025 vuoden tilanne elää eikä näin ole vertailukelpoinen. (vuosi 2025 tammi- toukokuu).

Taulukko 6, Keski-Uudenmaan häiriöindeksi (Poliisin tilastot)

Valvontaindeksi

Valvontaindeksi perustuu poliisin suoritteisiin, kuten liikennevalvontaan, järjestyksenvalvontaa, ennaltaehkäisevään toimintaan sekä partiointiin ja tarkastuksiin (esim. valvontakäynnit, tarkastukset) ja suhteutetaan alueen väestömäärään. Korkea indeksi tarkoittaa, että poliisi on aktiivisesti läsnä ja valvoo aluetta. Laskusuuntainen valvontaindeksi näyttäisi kääntyneen kasvuun alkuvuoden tilastojen perusteella Tuusulassa ja verrokkikunnissa. Joka Tuusulassa näkyy tilastojen perusteella esimerkiksi lisääntyneenä Liikennevalvontana (2024, 836 tehtävää ja alkuvuodesta 2025 (1-7) jo 912 tehtävää).

Taulukko 7, Valvontaindeksi (Poliisin tilastot)

Pelastuslaitoksen näkökulma

Turvallisuus- ja tilastot pelastuslaitoksen näkökulmasta vuonna 2025 (16.7.2025)

30.7.2025

Kuva 4, Keski-Uudenmaan pelastuksen kalustoa, (kuva K-U PELA)

Pelastuslaitoksen tehtäväkenttään lukeutuvien onnettomuustyyppikohtaisten tilastojen perusteella määrällisesti suurimpia tehtäväluokkia Tuusulan alueella ovat liikenneonnettomuudet, sekä automaattisten paloilmoittimien tarkastus- ja varmennustehtävät.

Liikenneonnettomuuksien tapahtumapaikoissa korostuu tie 45:n ja Hyrylän alue.

Liikenneonnettomuuksien määrässä vuosittaista vaihtelua aiheuttaa mm. talven keliolosuhteet.

Liikenteen lisäksi säähän ja sään ääri-ilmiöiden liittyviä ovat pääosa vahingontorjuntatehtävistä, joita saattaa olla yksittäisenä päivänä kymmeniä.

Onnettomuustyyppikohtainen tarkastelu vuosilta 2022–2024 osoittaa tehtävämäärien laskua vuodelle 2024, joka selittyy vuosittaisella vaihtelulla. Pitkäaikaisen tarkastelun perusteella pelastustoimen tehtävämäärässä on lievä kasvava trendi, jota ei pystytä kohdistamaan yksittäisiin tehtäväluokkiin.

Turvallisuustilanne Tuusulan alueella on pelastustoimen näkökulmasta hyvin tavanomainen, eikä merkittäviä muutoksia tehtävien määrässä tai luonteessa tehdyn tarkastelun perusteella ole havaittavissa (taulukko 8).

Taulukko 8, Pelastuksen tehtävät Tuusulassa 2022-2024 (Pronto-järjestelmä)

Onnettomuustyyppi	2022	2023	2024	Yhteensä
Rakennuspalo	6	10	12	28
Rakennuspalovaara	15	16	16	47
Maastopalo	24	20	13	57
Liikennevälinepalo	18	18	11	47
Muu tulipalo	23	19	10	52
Liikenneonnettomuus	150	119	100	369
Öljyvahinko	21	34	39	94
Vaarallisten aineiden onnettomuus	4	4	2	10
Sortuma/sortumavaara	0	1	1	2
Häkeen liitetyn paloilmoittimen tarkastustehtävä	99	114	111	324
Muun paloilmoittimen tai palovaroittimen tarkastustehtävä	13	21	18	52
Muu tarkastustehtävä	63	45	68	176
Ensivastetehtävä	80	90	48	218

30.7.2025

Ihmisen pelastaminen	12	9	9	30
Eläimen pelastaminen	12	22	14	48
Vahingontorjuntatehtävä	55	68	79	202
Avunantotehtävä	48	12	6	66
Virka-aputehtävä	14	53	52	119
Yhteensä	657	675	609	1 941

Alueellisesta valmius- ja väestönsuojeluyhteistyöstä

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos on tärkeässä roolissa alueen kuntien turvallisuuden varmistamisessa. Pelastuslaitos tarjoaa jatkuvaa tukea ja ohjeistusta varautumissuunnittelussa, jotta kunnat voivat vastata tehokkaasti mahdollisiin kriisitilanteisiin. Yhteistyö kuntien ja pelastuslaitoksen välillä kattaa muun muassa riskianalyysit, turvallisuuskoulutukset ja harjoitukset, joilla pyritään varmistamaan, että kunta on valmis kohtaamaan erilaisia uhkia ja vaaratilanteita. Suomen alueellisen turvallisuuden ja varautumisen parantamiseksi on tehty merkittäviä lainsäädännöllisiä muutoksia ja täsmennyksiä. Nämä toimenpiteet pyrkivät kattavaan varautumiseen aina normaaliolojen häiriötilanteista aina poikkeusoloihin, kuten kriiseihin tai sota-aikaan. Kaiken keskiössä on tiivis yhteistyö eri toimijoiden välillä.

Pelastuslaitosten valmiustyöryhmät

Pelastuslaki ja sen nojalla annetut asetukset velvoittavat pelastuslaitoksia systemaattiseen ja yhteistyöhön perustuvaan varautumiseen. Käytännössä tämä usein tarkoittaa valmiustyöryhmien perustamista. Nämä ryhmät kokoavat yhteen monipuolisen joukon toimijoita, kuten pelastuslaitoksen edustajia, hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveystalvelujen asiantuntijoita, poliisin edustajia, kuntien viranhaltijoita ja muita viranomaisia.

Väestönsuojelun yhteistyöryhmät

Uusi ja merkittävä askel varautumisessa on Valtioneuvoston asetus yhteistoiminnasta väestönsuojeluun varautumisessa (570/2024), joka tuli voimaan lokakuussa 2024. Tämä asetus velvoittaa hyvinvointialueen pelastustoimen viranomaisen asettamaan toimialueelleen väestönsuojelun yhteistyöryhmän.

Nämä yhteistyöryhmät ovat pakollisia ja niiden kokoonpano on monialainen. Mukana on edustajia pelastustoimesta, Puolustusvoimista, sosiaali- ja terveystoimesta, ELY-keskuksista, Aluehallintovirastoista sekä alueen kunnista. Ryhmien päätehtäviin kuuluu sodan ajan uhkien ja niiden vaikutusten arviointi sekä niiden huomioiminen kaikilla toimialoilla. Erityistä painoa annetaan väestön siirtämiseen eli evakuointiin liittyvien valmistelujen ja yhteistoiminnan yhteensovittamiselle.

30.7.2025

VPK

Vapaaehtoiset palokunnat (VPK) ovat Suomessa elintärkeä osa pelastustoimintaa, täydentäen ammattipelastuslaitosten työtä ja varmistuen paikallisen turvallisuuden. VPK-toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen ja yhteisöllisyyteen, ja sen ytimessä on halu auttaa ja edistää turvallisuutta omalla paikkakunnalla. VPK:t osallistuvat monipuolisesti pelastustehtäviin, kuten sammutustöihin, liikenneonnettomuuksiin, ensivasteeseen ja vahingontorjuntaan. Niillä on usein myös merkittävä rooli ennaltaehkäisevässä turvallisuusviestinnässä ja koulutuksessa, esimerkiksi järjestämällä paloturvallisuustapahtumia ja opettamalla kansalaisille tärkeitä taitoja.

VPK-toiminta tarjoaa mahdollisuuden mielekkääseen harrastukseen kaikenikäisille. Hälytysosastot vastaavat pelastustehtäviin, kun taas nuoriso-osastot kouluttavat tulevia palokuntalaisia ja tukiosastot huolehtivat monista tärkeistä taustatehtävistä. Vapaaehtoisuus on Suomen pelastustoimen selkäranka: arviolta 70 % vuosittaisista hälytystehtävistä suoritetaan vapaaehtoisvoimin, ja noin 40 000 henkilöä on mukana VPK-toiminnassa valtakunnallisesti. Tämä osoittaa VPK-järjestelmän merkityksen ja vapaaehtoisten sitoutumisen yhteiseen hyvään.

Kuva 5, Jälkisammutus (Kuva, Erkki Vähämäki)

Tuusulan alueella VPK-toiminta on vahvaa ja sillä on pitkät perinteet. Tärkeimpiä toimijoita ovat Tuusulan Vapaaehtoinen Palokunta, Jokelan Vapaaehtoinen Palokunta ja Kellokosken Vapaaehtoinen Palokunta.

30.7.2025

Tuusulan VPK

Tuusulan VPK perustettiin vuonna 1930 paikallisten asukkaiden aloitteesta, tarkoituksenaan parantaa yhteisön turvallisuutta. Alkuvuosina kalusto oli vaatimaton, mutta vapaaehtoisten päättäväisyys ja yhteishenki olivat vahvoja. Toiminta on vuosikymmenten varrella kehittynyt merkittävästi, ja VPK on ollut keskeisessä roolissa paikallisen turvallisuuden ylläpitämisessä. Tuusulan VPK:lla on aktiivinen hälytysosasto, joka vastaa ympärivuorokautisesti pelastustehtäviin. Lisäksi vuonna 1956 perustettu nuoriso-osasto kouluttaa 10–16-vuotiaita nuoria palokuntataidoissa ja ryhmätyössä, valmistaen heitä siirtymään hälytysosaston toimintaan myöhemmin. Tukiosasto puolestaan tukee toimintaa monin tavoin, kuten huollossa ja turvallisuusviestinnässä.

Kuva 6, Palomies, Tuusulan kuvapankki

Jokelan VPK

Jokelan VPK perustettiin 2. huhtikuuta 1936, ja se on ollut kyläläisten turvana jo lähes 90 vuotta. Palokunta on aktiivisesti kehittänyt toimintaansa ja kalustoaan vuosien varrella. Jokelan VPK toimii ensilähdön VPK:na omalla alueellaan ja on ympärivuorokautisessa hälytysvalmiudessa. Palokunnalla on myös aktiiviset nais- ja nuoriso-osastot. Nuoriso-osasto tarjoaa ilmaisen harrastuksen noin 10-vuotiaille ja sitä vanhemmille nuorille, opettaen heille palokunnan perusteita ja tärkeitä kansalaistaitoja harjoituksissa, kursseilla ja leireillä. Jokelan VPK:n jäsenet ovat aiemmin vastanneet myös alueen sairausautotoiminnasta.

Kellokosken VPK

Kellokosken Vapaaehtoinen Palokunta ry on sopimuspalokunta, joka on perustettu jo vuonna 1926. Palokunnassa on aktiivinen hälytysosasto, naisosasto (joka toimii myös hälytysmuonitusosastona) ja nuoriso-osasto. Kellokosken VPK on tunnettu myös siitä, että se ylläpitää Männistön tanssilavaa, joka on paikallisesti merkittävä kokoontumispaikka. Kellokosken VPK:n toiminta on monipuolista ja se tukee paikallista yhteisöä niin pelastustoiminnassa kuin vapaa-ajan aktiviteeteissakin.

30.7.2025

Seurakunta mukana turvallisuustyössä

Kuva 7, Kellotapuli (Kuva, Tuusulan seurakunta).

Tuusulan seurakunta on alueella aktiivinen toimija, jonka yhteyteen kuuluu noin 60% alueen asukkaista. Toiminta on avointa myös seurakuntaan kuulumattomille. Seurakunnan olemuksen ja toimintaperiaatteiden mukaisesti turvallisuuden teemat ovat tärkeitä ja liittyvät sekä henkiseen, fyysiseen, että hengelliseen turvallisuuteen. Seurakunnan toiminnassa tiedostetaan ajan turvallisuushaasteet ja pyritään jatkuvasti huomioimaan ne ja reagoimaan niihin.

Yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen

Turvallisuuden tunne syntyy luottamuksesta, osallisuudesta ja yhteisöllisyydestä. Seurakunnan toiminta koskettaa jokaista kunnan aluetta ja kaikkia ikäryhmiä. Tuusulan seurakunta järjestää matalan kynnyksen toimintaa, jossa ihmiset voivat kohdata toisiaan, tulla kuulluiksi ja osallistua merkitykselliseen tekemiseen. Tällainen toiminta voi ehkäistä syrjäytymistä ja lisätä kuntalaisten kokemusta siitä, että he eivät ole yksin, mikä on keskeistä myös turvallisuuden tunteen kannalta.

Toiminta on pyritty tekemään esteettömäksi ja saavutettavaksi, mikä osaltaan lisää turvallisuuden tunnetta. Toiminta on avointa ja kutsuvaa myös eri uskontotaustoista tuleville maahanmuuttajille, mikä osaltaan lisää molemminpuolista tutustumista ja integroitumista. Tuusulan seurakunnan diakoninen työ kohtaa ihmisiä haastavissa tilanteissa. Näissä pyritään aina tavoittamaan kokonaisvaltainen auttamisen tapa. Seurakunnassa arvostetaan kouluyhteistyötä ja tiedostetaan onnistuneen rippikoulu- ja nuorisotyön merkitys. Näiden toimintamuotojen kautta saadaan yhteys lapsiin ja nuoriin, joiden keskuudessa lisääntynyt pahoinvointi nähdään yhdeksi tämän ajan suurimmista turvallisuuttakin koskevista haasteista.

Tuusulan seurakunta on jo rippikoulujen osalta ottanut käyttöön turvallisen tilan periaatteet, jotka korostavat jokaisen yksilön fyysistä, henkistä ja hengellistä kunnioittamista, syrjimättömyyttä ja turvallista vuorovaikutusta.

Kriisitilanteisiin varautuminen ja reagointi

Usein kriisien ja uusien tai muuten vaikeiden elämäntilanteiden keskellä tärkeiksi tulevat myös hengelliset teemat ja syvempi elämän merkityksellisyyden pohtiminen, johon seurakuntayhteydestä on mahdollista saada vastauksia. Seurakunnan työntekijöillä on osaamista kohdata ihmisyyden kysymyksiä laajasti.

Tuusulan seurakunta on omassa ja muiden toimijoiden kanssa yhdessä tekemässään työssä pyrkinyt varautumaan erilaisiin kriisitilanteisiin. Tieto siitä, että organisaation toimintaedellytykset ovat kunnossa myös haastavissa tilanteissa luo turvallisuuden tunnetta. Tätä työtä tehdään jatkuvasti henkisen ja hengellisen huollon osalta esimerkiksi sosiaali- ja kriisipäivystyksen kanssa ja valmiussuunnitelman osalta Tuusulan kunnan kanssa.

Myös maailmalla tapahtuvat kriisit; käynnissä olevat sodat, ympäristökriisi ja taloudellinen epävakaus koskettaa tuusulalaisia. Tällaisten kriisien keskellä seurakunnan tehtävänä on ylläpitää sekä tavallisen arjen elämän näkökulmia, että vahvistaa yleistä kriisinkestävyyttä rauhan ja toivon sanoman kautta. Toivo, yhteys ja lähimmäisenrakkauden kautta koettava luottamus ovat vastalääkettä pelolle, epäluulolle ja turvattomuudelle.

Eliisa Winberg

Kirkkoherra

30.7.2025

Turvallisuussuunnitelman teemat ja toimenpiteet

Jotta turvallisuuden ja hyvinvoinnin kehittämisessä päästäisiin konkreettisiin tuloksiin, tarvitaan selkeät toimenpidelistat. Ne auttavat priorisoimaan tavoitteet ja varmistavat, että suunnitellut parannukset etenevät järjestelmällisesti. Pelkkä lista ei kuitenkaan riitä — tarvitaan myös riittäviä investointeja, jotta suunnitellut toimet voidaan toteuttaa laadukkaasti ja vaikuttavasti. Investoinnit voivat tarkoittaa esimerkiksi henkilöstön koulutusta, kaluston hankintaa tai uusien toimintamallien käyttöönottoa. Kun resursseja kohdennetaan järkevästi, voidaan varmistaa sekä turvallinen arki että pitkäjänteinen kehitys koko yhteisössä.

Lapset ja nuoret

”Merkittävä osa lasten ja nuorten hyvinvointityöstä tapahtuu kuntakentällä ja erityisesti koulujen yhteydessä. Koulut ovat keskeisessä roolissa nuorten ja lasten kehityksen kannalta. Panostamalla ja kehittämällä koulujen toimintaa parannamme nuorten tulevaisuutta.

Koulujen turvallisuus on ollut laajasti viime vuosina esillä julkisessa keskustelussa. Ilmiöt kuten nuorisorikollisuuden kasvu ja vakavoituminen, kouluväkivalta, kiusaaminen, alaikäisten kasvanut kiinnostus ääriliikkeitä kohtaan ja yleinen pahoinvointi haastavat kouluja turvallisen kasvuympäristön rakentajina.

Parantaaksemme lasten ja nuorten hyvinvointia meidän on huolehdittava siitä, että oppilaitoksemme ovat kaikille turvallisia oppimisympäristöjä.”

Väkivaltaa vastaan -hankkeen projektikoordinaattori **Tatu Keitaanniemi**

Lapsiystävällinen kunta -työ Tuusulassa

Tavoitteena on tarjota tuusulalaisille lapsille ja nuorille hyvä elämä omassa kotikunnassaan sekä yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua ja vaikuttaa aidosti itselle tärkeisiin asioihin. Tukena työssä on Unicefin Lapsiystävällinen kunta -malli.

Turvallisuutta yhteisistä säännöistä ja toimintamalleista

Käydyissä keskusteluissa oppilaat ovat tunnistaneet, että turvallisuutta luovat erityisesti koulujen selkeät säännöt. Ne antavat rauhaa oppitunneille ja turvaa välitunneille. Aikuisten aktiivinen puuttuminen sääntöjen rikkomiseen ja läsnäolo riitatilanteissa on lasten ja nuorten mielestä tärkeää. Koulujen aikuisten yhtenäinen näkemys ja toimintamallit turvallisuudesta tuovat oppilaille turvaa.

Nuorisorikollisuus

Nuorisorikollisuus on monimutkainen ilmiö, joka kattaa niin omaisuus-, väkivalta- kuin seksuaalirikoksetkin. Yleisesti nuorten rikollisuuden määrä ja laatu vaihtelevat vuosittain sekä alueittain, ja siihen vaikuttavat erityisesti nuorten kaveripiirit, sosioekonominen asema sekä perheen ja koulutuksen tausta. Nuoruus on elämänvaihe, jossa siirtymät ja sosiaaliset suhteet ovat erityisen merkityksellisiä; esimerkiksi vertaisryhmän normit voivat sekä ehkäistä että mahdollistaa rikoskäyttäytymistä.

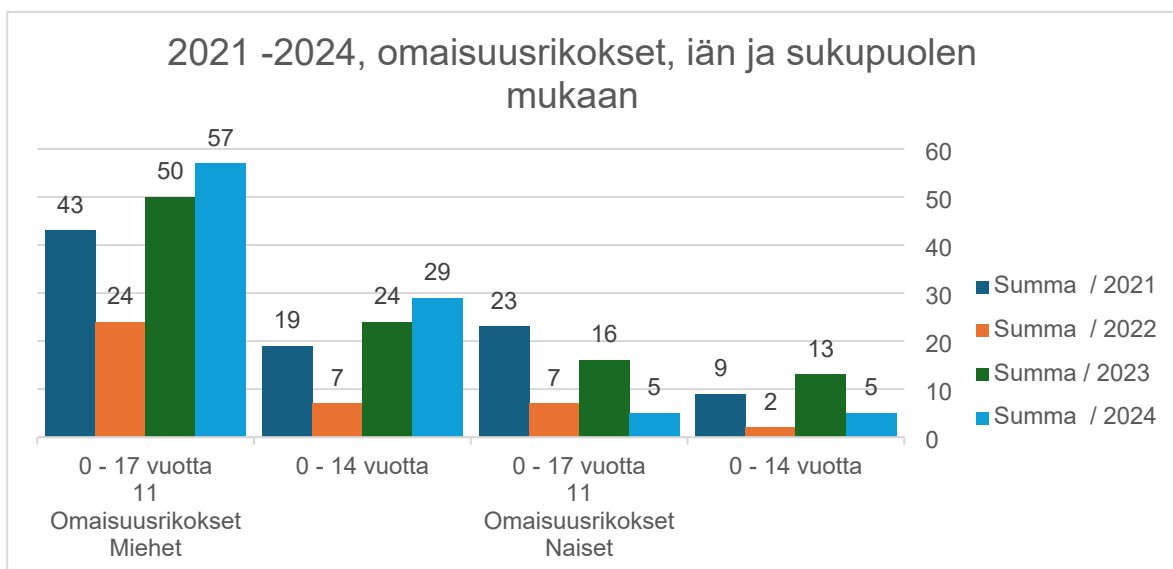
30.7.2025

Raporttien mukaan riskitekijöiksi korostuvat heikko sosiaalinen asema ja koulutuksen puute, mutta myös yksilölliset tekijät, kuten psyykkiset haasteet ja päihteiden käyttö. Nuorisorikollisuuden ehkäisyssä varhainen puuttuminen, monialainen yhteistyö sekä koulujen, nuorisotyön ja poliisin tiivis yhteistyö ovat avainasemassa. Tilastointia ja seurantaan tehdään aktiivisesti, jotta ennaltaehkäisevät toimet voidaan kohdistaa niihin alueisiin ja ikäryhmiin, joissa riski on suurin.

Tuusulan tilastoja

Vuonna 2024, nuorten (0-17 vuotiaat) tekemistä rikoksista suurin osa oli omaisuusrikoksia, joista näpistysten osuus oli n. 40%. Omaisuusrikoksissa on nuorten ”miesten” osalta ollut kasvava trendi, jossa alle 15-vuotiaiden osuus on ollut n. 50%. Tyttöjen osalta rötökset painottuivat selvästi alle 15-vuotiaiden tekemiksi.

Taulukko 9, Selvitettyihin rikoksiin syylliseksi epäillyt nuoret ja lapset, Tuusula, Tilastokeskus

Liikenne rikokset olivat myös yleisimpiä rikkomuksia nuorten osalta, painottuen lähes kokonaan yli 15-vuotiaiden poikien osalle. Liikenne rikkomusten vähentämiseksi on korostettu liikennekasvatuksen merkitystä kouluissa sekä yhteistyötä poliisin kanssa, jotta nuoret ymmärtävät liikenneturvallisuuden tärkeyden ja vastuuttoman käyttäytymisen seuraukset.

30.7.2025

Lasten ja nuorten turvallisuuteen ja hyvinvointiin tähtäävät toimenpiteet

Toimenpide	Vastuutahot	Seuranta	Aikataulu
Lasten ja nuorten turvallisuuskasvatuksen ja –osaamisen lisääminen. Poliisin laillisuuskasvatus eri ikäisille lapsille ja nuorille.	Poliisin online-oppitunnit, Sivistys, Rehtorit	Osallistumiset	2025
Ankkuritoiminta, varhainen puuttuminen, nuorten hyvinvoinnin edistäminen ja rikosten ennaltaehkäisy.	Moniammatillinen tiimi, jossa on asiantuntijoita poliisista, sosiaalipalveluista, terveystalveluista sekä nuorisopalveluista	Toiminnan onnistuminen, Tapaamisten määrä	2025-2029
Poliisi lisää valtakunnallisesti läsnäoloaan kouluilla vuoden 2025 aikana.	Poliisi, Sivistys	Itä-Uudenmaan poliisin tilastot	2025
Varhaiskasvatuksen turvallisuussuunnitelmien tarkastukset ja päivittäminen	Sivistyksen toimialue	Päivitetyt suunnitelmat	2025
Turvallisuuskyselyyn lisätään lasten ja nuorten turvallisuuteen liittyvä osio	Kunta, turvallisuuspalvelut	Kyselyn tulokset	2026

30.7.2025

Asuin- ja elinympäristön turvallisuuden parantaminen

Hyvin suunniteltu ja turvallinen ympäristö rohkaisee ihmisiä käyttämään yhteisiä ulkotiloja, kuten kävelyreittejä, katuja, puistoja, joukkoliikennettä ja muita paikkoja sekä palveluja, ilman pelkoa. Päivittäin käytetyn ympäristön turvallisuudella on merkittävä vaikutus ihmisten elämänlaatuun ja hyvinvointiin. Laadukkaalla suunnittelulla, toteutuksella ja ylläpidolla voidaan parantaa ympäristön turvallisuutta.

Rakennettujen ympäristöjen tulisi edistää ihmisten liikkumista, viihtymistä ja sosiaalista kanssakäymistä kaupungeissa ja muissa yhteisöissä: kävelyreiteillä, kaduilla, pihoilla, puistoissa, joukkoliikenteessä sekä muissa paikoissa ja palveluissa. Turvallisuus ei rajoitu fyysisiin rakenteisiin, vaan käsittää myös sosiaalisen ja henkisen kokemuksen. Alueiden ja rakennusten suunnittelun lähtökohtana tulisi olla ihmisten tervetulleeksi ja turvalliseksi tunteminen.

Asuin- ja elinympäristöt ovat keskeisessä roolissa rikosten ehkäisyssä. Alueellista eriytymistä on ennaltaehkäistävä pitkällä aikavälillä ja tavoitteellisesti monialaisen yhteistyön sekä eri menetelmien avulla. Alueiden tulisi olla kaikkien asukkaiden käytettävissä, riippumatta väestöryhmästä tai sosiaalisesta luokasta, jotta kaikki voivat tuntea kuuluvansa yhteisöön.

Toimenpiteet asuin- ja elinympäristön turvallisuuden parantamiseksi

Toimenpide

Vastuutahot

Seuranta

Aikataulu

21/24

30.7.2025

Yhteisten ulkotilojen turvallisuuden edistäminen	Kasvun ja ympäristön toimialue,	Säännölliset tarkastukset, asukaspalautteen kerääminen	
Asuinalueiden eriytymisen ehkäisy	Kaavoitus, maankäyttö (tonttien luovutus) Valtuusto	Asuntopolitiikan arviointi ja raportointi vuosittain	
Kameravalvonnan ja valaistuksen parantaminen	Tilapalvelut,	Säännölliset tarkastukset, vuosittaiset huollot ja kehittäminen	2025-
Turvallisuuslähtöinen suunnittelu, asuinalueen turvallisuuteen voidaan vaikuttaa alueen kokonaisuuden suunnittelulla.	Kasvun ja ympäristön toimialue	Asuntopolitiikan arviointi ja raportointi vuosittain	
Tunnistetaan alueet, joissa esiintyy toistuvasti erilaisia yleisen järjestyksen ja turvallisuuden häiriöitä tai onnettomuuksia, ja tehdään niistä turvallisempia.	Kunta, Moniviranomaisyhteistyö (poliisi, pelastuslaitos)	Rikos- ja onnettomuustilastot, kuntalaispalautteet, asukasfoorumi, turvallisuuskysely, hyvinvointikysely, haastattelut jne.	Vuosittain Q1
Vartiointin lisääminen ja tehostaminen eri menetelmin, esim. uusien teknologioiden hyödyntäminen	Tilapalvelut	Seurantakokoukset 1-2 krt vuodessa, hälytysraportit, rikostilastot, turvallisuuskysely, kuntalaispalautteet	2025
Informaatiota tuottavien opasteiden lisääminen kiinteistöihin	Tilapalvelut	Kuntalaispalautteet, turvallisuuskysely	2025
Kiinteistöjen rakenteellisen turvallisuuden kehittäminen	Kunta, Kasvu- ja ympäristö	tarkastukset	

30.7.2025

Turvallisuudentunteen ylläpitäminen ja vahvistaminen

Turvallisuuden tunne on monimutkainen ilmiö, joka ei ole suoraan sidoksissa rikos- ja onnettomuustilastoihin. Ihmisen kokema turvallisuus tai turvattomuus ei aina vastaa todellisia uhkia ja vaaroja. Pelko, esimerkiksi rikollisuutta kohtaan, ei kasva tai vähene lineaarisesti rikostilastojen mukana. Vaikka turvallisuuden tunne pohjautuisi virheellisiin käsityksiin, kuten liioiteltuun käsitykseen rikollisuuden yleisyydestä, sillä on merkittävä vaikutus yksilön elämänlaatuun ja siihen, miten hän kokee ja käyttää rakennettua ympäristöä. On tärkeää ymmärtää, että tunne on aina todellinen, riippumatta sen perusteista.

Turvattomuuden tunnetta ei synnytä ainoastaan fyysisesti pelottava ympäristö. Useat tekijät vaikuttavat turvallisuuden tunteeseen, ja nämä tekijät ovat usein subjektiivisia ja monitahoisia. Yksilöllinen haavoittuvuus, kuten ikään, sukupuoleen, terveydentilaan tai sosioekonomiseen asemaan liittyvät tekijät, voi lisätä turvattomuuden tunnetta. Median rooli on myös merkittävä; uutisointi ja mediassa luodut mielikuvat rikollisuudesta voivat voimistaa pelkoa, vaikka todellinen rikollisuus ei olisi lisääntynyt. Lisäksi aiemmat traumaattiset kokemukset tai elämäntilanteeseen liittyvä epävarmuus voivat heikentää turvallisuuden tunnetta.

Kuva 8, Turvallisuudentunne, (AI)

Turvallisuuteen ja turvallisuuden tunteeseen vaikuttavat monet tekijät, joista osa liittyy konkreettisiin toimiin ja osa sosiaaliseen ja psyykkiseen hyvinvointiin. Rikollisuuden ehkäisy yleisesti, yksittäisten rikosten torjunta ja suojautuminen rikoksia ja ilkivaltaa vastaan ovat tärkeitä. Kuitenkin on tärkeää huomata, että rikoksen pelko ei ole suorassa yhteydessä rikollisuuden määrään. Pelko voi säilyä, vaikka todennäköisyys joutua rikoksen uhriksi olisi pieni. Tämä korostaa sitä, että turvallisuuden tunne on osittain irrationaalinen ja pohjautuu usein tunteisiin, ei vain faktoihin.

Ihmisen mielentila vaikuttaa myös turvallisuuden tunteeseen. Ihminen kokee asioita kokonaisvaltaisesti, ja positiivinen mieliala voi lisätä turvallisuuden tunnetta, kun taas negatiivinen mieliala voi voimistaa turvattomuutta. Lisäksi tilan tai paikan kokeminen omaksi, esimerkiksi asuinalueen viihtyisyys ja yhteisöllisyys, lisäävät turvallisuuden tunnetta. Vaikka rikoksen uhriksi joutumisen todennäköisyys olisi pieni, pelko ei välttämättä poistu. Siksi on tärkeää, että kunta ja muut toimijat pyrkivät vaikuttamaan niihin tekijöihin, joilla voidaan lisätä turvallisuuden tunnetta. Näitä tekijöitä ovat esimerkiksi riittävä ja asianmukainen valaistus, ympäristön siisteys ja viihtyisyys, julkisten tilojen suunnittelu, joka edistää turvallisuutta, sekä yhteisöllisyyden tukeminen.

Toimenpiteet turvallisuudentunteen ylläpitämiseen ja vahvistamiseen

30.7.2025

Toteutetaan kuntalaisille suunnattu turvallisuuskysely (toistetaan kolmen vuoden välein, viimeisin toteutus 2023)	Turvallisuuspalvelut Kunta	Seurataan osana hyvinvointisuunnitelmaa	2026, 2029
Omatoimisen varautumisen kehittäminen. Yhteistyössä Emo Ry:n ja pelastuslaitoksen kanssa toteutetut kampanjat ja koulutukset.	Pelastuslaitos, Emo RY Kunta	Tapahtumien määrä	2025, 2026
Turvallisuuskävelysten järjestäminen, palautetilaisuudet	Osallisuus, Turvallisuuspalvelut, Tilapalvelut, asukkaat	Kävelysten dokumentointi, asukaspalautteen kerääminen, Turvallisuuskysely, analyysit, asukasfoorumit.	
Turvallisen tilan periaatteiden käyttöönotto	Osallisuus Kunta	Tilat, Koulutetut yhteyshenkilöt	2025-
tapahtumaturvallisuus ohjeet/esite	Emo Ry, Kunta	Valmiit ohjeet/esite	2025
Turvallisuus- ja valmiussuunnitelmien yhteensovittaminen	Tuusulan seurakunta ja Tuusulan kunta	Suunnitelmat, sopimukset	2025-
Järjestöyhteistyö varautumisessa	Tuusulan järjestöt, kunta	tilaisuudet, tulokset	2026